

Magnus Jungvid
Handläggare
033 353072

Svar på remiss: Vägen till ökad tillgänglighet - delaktighet, tidiga insatser och inom lagens ram (SOU 2022:22)

Kommunstyrelsens beslut

Borås Stad tillstyrker förslaget med tillägg i den del som avser bemanning och konsekvensanalys.

Sammanfattning (Ärendet i sin helhet)

Regeringen har bjudit in Borås Stad att yttra sig om utredningen ”Vägen till ökad tillgänglighet – delaktighet, tidiga insatser och inom lagens ram”. Det är frivilligt för kommuner att svara. Utredningen har diskuterats med Vård- och omsorgsförvaltningen som yttrar att de saknar en djupare analys av konsekvenserna för kommunerna och dess socialtjänst och hur bemanningssituationen påverkar förslagen. Vidare saknas en plan för hur hemsjukvården ska klara finansieringen med ett ökat tryck på primärvården.

Ärendet i sin helhet

Regeringen tillsatte en delegation 2020 vars uppgift var att verka för ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården samt att utreda för- och nackdelar med en utökad vårdgaranti. Med begreppet tillgänglighet avses inte bara balansen mellan invånarnas behov av vård och vårdens kapacitet och resurser att möta dessa inom rimlig tid utan också att vården är lätt att komma i kontakt med genom geografisk närhet, behovsanpassade öppettider, gott bemötande och möjligheter till digitala kontaktlösningar med vården. Vidare anges att tillgänglighet innebär att hälso- och sjukvården ska utformas så att den exempelvis inte utestänger personer med funktionsnedsättningar eller personer som har ett annat modersmål än svenska.

Under hösten 2021 publicerade delegationen en delrapport (SOU 2021:59) vilket sändes till Borås för yttrande (KS 2021:661). Borås Stad yttrade då att förslagen innebar ett minskat regionalt inflytande genom ökad statlig styrning och att patienter som inte får vård i sin hemregion ska erbjudas vård i annan region riskerar att skapa en ojämlig vård. Förslagen riskerar också att mer administration skapas eftersom mer styrsystem kräver mer administration. Delrapportens förslag har man jobbat vidare med men förverkligas i olika takt beroende på hur omvärlden har förändrats sedan 2021 när Covid-19 pandemin rasade som mest.

Socialdepartementet har bjudit in Borås Stad att lämna synpunkter på förslagen eller materialet i slutbetänkandet. De förslag som förkom i delrapporten och som har sjuöatts lämnas inga kommentarer på. Utredningen som departementet presenterar nu konstaterar att trots lagstadgad vårdgaranti, överenskommelser mellan staten och regionerna med eller utan prestation är väntetiderna alltför långa i hela landet. Slutbetänkandet har dock inte funnit några analyser som ger svar på varför väntetiderna har varit långa sedan 1960-talet. Förslagen i delrapporten ligger fortfarande kvar och slutrapportens förslag gäller mest regionerna och handlar om utökad vårdgaranti, att förbättra statistik, samordna överenskommelser och skapa tydliga handlingsplaner som ska följas upp av en kommitté som har tillsatts. För att förstärka patienters valmöjligheter föreslås ett nationellt vårdkösystem där patienter ska kunna söka sig till regioner som har resurser tillgängliga. Möjligheten att söka sig någon annanstans har alltid funnits men inte alltid informerats om.

Vård- och äldreförvaltningen ser positivt på betänkandet eftersom förslagen kommer att leda till förbättringar för den enskilde. Förvaltningen ser dock att slutbetänkandet inte har fått med konsekvenser i tillräcklig utsträckning för socialtjänster och kommuner i analysen. Likväl har inte bemanningssituationen tagits med vilket förvaltningen hade önskat eftersom frågan om att ha alla platser bemannade avgör hur framgångsrik regioner kan vara för att öka tillgängligheten. Vidare saknas en plan för hur hemsjukvården ska klara finansieringen med ett ökat tryck på primärvården.

Hela utredningen finns att läsa på: [Vägen till ökad tillgänglighet – delaktighet, tidiga insatser och inom lagens ram, SOU 2022:22 \(regeringen.se\)](#)

Remissyttrandet i sin helhet

Eftersom roten till att vårdköerna har varit långa under många år inte har hittats och att uppdraget var att utöka vårdgarantin inom lagens ram är förväntningarna på någon vändning inte högt ställda. Detta är viktigt i konsekvensanalysen och Borås Stad finner att analysen inte har täckt konsekvenser om vårdköerna fortsätter. Bemanningsfrågan är en avgörande faktor för vårdköerna, har heller inte tagits med. I en osäker situation är konsekvensanalysen viktig och vi anser att konsekvenserna av förslagen inte utretts i tillräcklig omfattning.

Beslutsunderlag

1. Skrivelse, Yttrande över remiss: Vägen till tillgänglighet - långsiktig, strategisk och i samverkan, 2022-09-19
2. Remissyttrande, Vägen till tillgänglighet - långsiktig, strategisk och i samverkan, 2022-09-19

Beslutet expedieras till

1. s.remissvar@regeringskansliet.se (se inkommen handling nr.1)

2. s.fs@regeringskansliet.se.

Ylva Lengberg
Kommunalråd

Ingegerd Eriksson
Avdelningschef